

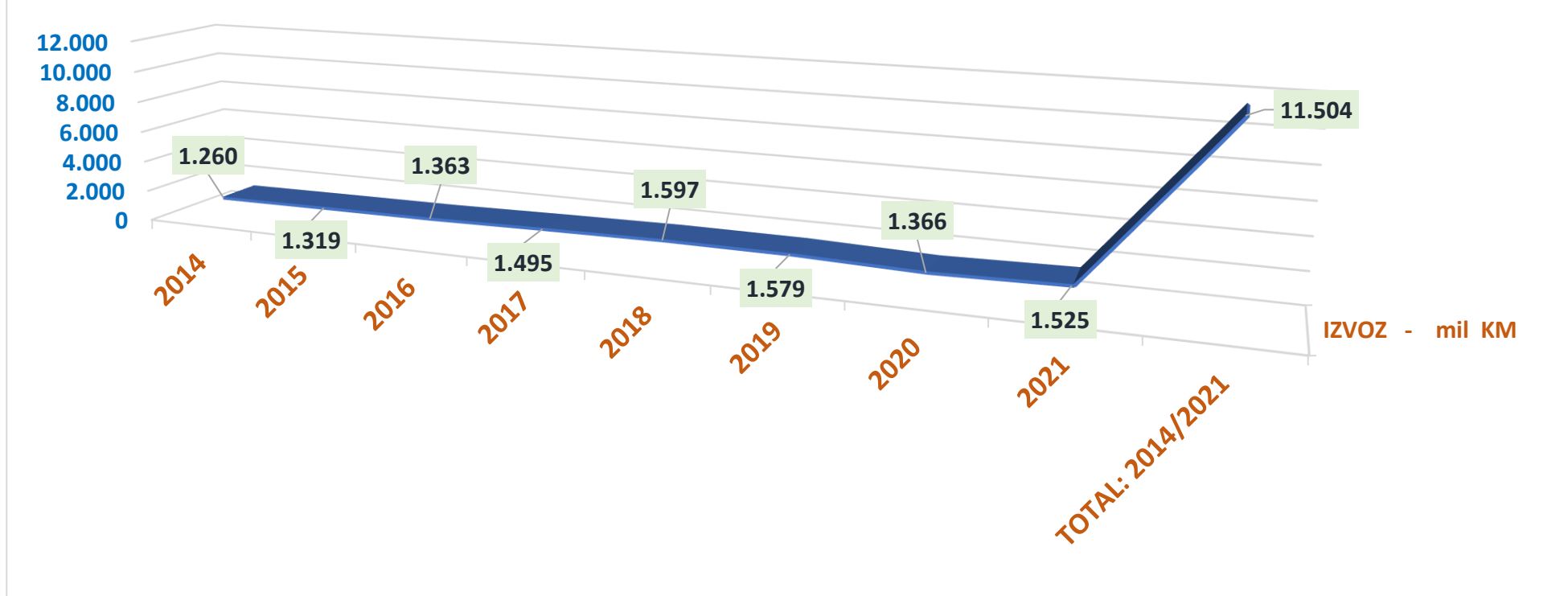
Analiza vanjskotrgovinske razmjene industrije tekstila, odjeće, kože i obuće u Bosni i Hercegovini za period I – XII 2020 / 2021 godine

- **Vrijednost izvoza industrije tekstila, odjeće, kože i obuće u Bosni i Hercegovini** u periodu I – XII 2021 godine je iznosila 1.525.317.981 KM što je za 159.287.705 KM više od izvoza u referentnom periodu 2020 godine koji je iznosio 1.365.789.276 KM.
- **Vrijednost uvoza industrije tekstila, odjeće, kože i obuće u Bosni i Hercegovini** u periodu I – XII 2021 godine je iznosila 2.033.533.800 KM što je za 284.325.757 KM više od uvoza u referentnom periodu 2020 godine koji je iznosio 1.749.208.043 KM.
- **Ukupan promet vanjskotrgovinske razmjene industrije tekstila, odjeće, kože i obuće u Bosni i Hercegovini** u periodu I – XII 2021 godine je 3.558.851.781 KM i veći je za 443.854.462 KM nego u istom periodu 2020 godine. kada je ostvaren obim od 3.114.997.319 KM
- **Pokrivenost uvoza izvozom** u 2021 godini je 75,01% i manja je za - 3,07 % nego u istom periodu 2020 god. kada je iznosila 78,08%
- **Ukupan promet vanjskotrgovinske razmjene Bosne i Hercegovine** u periodu I – XII 2021 godine iznosio je 36.567.434.522 KM i veći je za 8.527.056.787 KM nego u 2020 godini kada je u istom period ostvarena ukupna trgovinska razmjena države od 28.040.377.735 KM.
- **Učešće industrije tekstila, odjeće, kože i obuće u ukupnoj vanjskotrgovinskoj razmjeni države** u periodu I – XII 2021 je iznosilo 10,28% i povećano je za 1,28% u odnosu na isti period prošle godine, kada je to učešće iznosilo 9,00%

❖ Pregled izvoznih rezultata industrije tekstila, odjeće, kože i obuće u Bosni i Hercegovini u periodu I – XII 2021 godine

- ✓ Iako su sva predviđanja ekonomskih stručnjaka za 2021 godinu (zbog pojave pandemije 2020 god.) govorila uglavnom o negativnim trendovima i laganom povratku na trgovinske parametre od prije pandemije (izvoz na kraju 2020 je bio u padu od -13,5%), uporednim analizama vanjskotrgovinske razmjene BiH u prvih 6 i 9 mjeseci kao i na kraju 2021 godine, a koje su pokazale značajno povećanje izvoza, može se zaključiti da je ekonomski oporavak ovog sektora veći nego što se to prvobitno očekivalo.
- ✓ U prilog tome govore podaci da je u prvom polugodištu 2021 godine tekstilno kožarska i obućarska industrije Bosne i Hercegovine ostvarila ukupan izvoz od 739.566.531 KM, što je čak za 71.386.943 KM više od izvoza u referentnom periodu 2020 godine koji je iznosio 668.179.588 KM. Kako je trend rasta izvoza nastavljen do kraja kalendarske godine, samo u drugom polugodištu 2021 izvezeno je dodatnih 758.751.450 KM proizvoda (porast od 6,25 % u odnosu na prvo polugodište), tako da je ukupan izvoz ove grane na kraju godine iznosio 1.525.317.981 KM (ili 779.882.700 EUR) i veći je za 11,68 % u odnosu na isti period 2020 godine.
- ✓ Naravno, kao i uvijek do sada, najveći izvoz ostvaren je kod tarifne grupe TG 64 - Obuća, kamašne i slični proizvodi,... u iznosu 713.563.471 KM (+ 69,68 mil.KM i povećanje za 10,82% u odnosu na 2020 g.) na koju otpada skoro 47% ukupnog izvoza ove cjelokupne industrijske grane. Najveći dio ovih proizvoda je izvezen u zemlje EU gdje su ponovo, nakon otvaranja i ukidanja lockdown-a, najznačajnija izvozna tržišta: Italija, Njemačka, Hrvatska, Francuska, Slovenija, Austrija, Slovačka republika, Srbija, Mađarska i Holandija. Zatim slijede TG 62 - Odjeća i pribor za odjeću, osim pletenih kukičanih proizvoda u iznosu 294.014.144 KM (+39,67 mil. KM i povećanje za 15,60% u odnosu na 2020 g.) koja u ukupnom izvozu grane učestvuje sa oko 19,30%, TG 61- Odjeća i pribor za odjeću, pleteni ili kukičani proizvodi u iznosu 284.194.779 KM (+49,07 mil.KM i povećanje za 20,87% u odnosu na 2020 g.) čije učešće u ukupnom izvozu iznosi oko 18,63%, te TG 41 – Sirova krupna i sitna koža sa ili bez dlake u iznosu 59.654.674 KM (+22,38 mil.KM i povećanje za 60,04% u odnosu na 2020 g.) čije učešće u ukupnom izvozu iznosi oko 3,92%.

Ukupan IZVOZ industrije tekstila, odjeće, kože i obuće u periodu 2014 - 2021

Izvor: Centar za informatiku i statistiku Vanjskotrgovinske komore Bosne i Hercegovine, januar 2022.

Na grafičkom prikazu kretanja izvoza industrije tekstila, odjeće, kože i obuće u periodu 2014 – 2018 godina, evidentan je konstantan porast izvoza koji je sa 1,26 milijardi KM u 2014 porastao čak na 1,60 milijardi KM u 2018 godini.

U 2019 je zabilježen blagi pad od oko 18 miliona KM, dok je u prvoj godini pandemije smanjenje izvoza vratilo ovu industriju skoro na početne parametre iz 2014 godine jer je izvoz pao na 1,37 milijardi KM (- 231 milion KM).

Ipak, u 2021 godini zabilježen je veći oporavak od očekivanog, pa je u prošloj godini izvoz opet povećan na 1,53 milijarde KM (+ 157 miliona KM).

Tabela 1. Izvoz industrije tekstila, odjeće, kože i obuće po tarifnim grupama u periodu I – XII 2020/2021

IZVOZ industrije tekstila, odjeće, kože i obuće I - XII 2020 / 2021 (u KM)				
TB	Grupa proizvoda	I - XII 2020	I - XII 2021	Indeks promjene %
41	Sirova krupna i sitna koža sa ili bez dlake	37.274.837	59.654.674	60,04
42	Proizvodi od kože, sedlarski i sarački proizv.	53.725.670	49.581.783	-7,71
43	Prirodno i vješt. krzno, proizvodi od krzna	4.630.746	4.589.921	-0,88
50	Svila	160.310	335.809	109,47
51	Vuna, fina ili gruba životinjska dlaka, predivo i tkanine	1.921.711	1.270.319	-33,90
52	Pamuk	11.448.501	15.719.117	37,30
53	Ostala biljna tekstilna vlakna	19.224	5.971	-68,94
54	Vještački ili sintetički filamenti	7.404.319	7.850.051	6,02
55	Vještačka ili sintetička vlakna	20.929.504	24.057.873	14,95
56	Vata, filc i netkani mat., spec. prediva	3.452.425	4.446.429	28,79
57	Tepisi i ostali podni pokrivači	3.852.378	1.613.998	-58,10
58	Specijalne tkanine, taftovane tkanine, čipke ..	5.975.892	6.687.062	11,90
59	Tekstilne tkanine, impregnirane, premazane	9.672.904	11.327.309	17,10
60	Pleteni ili kukičani materijali	8.565.644	8.230.298	-3,92
61	Odjeća i pribor za odjeću, pleteni ili kukičani..	235.124.103	284.194.779	20,87
62	Odjeća i pribor za odjeću, osim pletenih kukičanih,	254.342.122	294.014.144	15,60
63	Ostali gotovi proizvodi od tekstila, setovi, iznošena odjeća	59.394.877	30.435.219	-48,76
64	Obuća, kamašne i slični proizvodi, dijelovi tih pr.	643.883.670	713.563.471	10,82
65	Šeširi, kape i ostale pokrivke za glavu	4.010.439	7.739.754	92,99
	IZVOZ UKUPNO:	1.365.789.276	1.525.317.981	11,68%

Izvor: Centar za informatiku i statistiku Vanjskotrgovinske komore Bosne i Hercegovine, januar 2022.

Jedan od najvažnijih razloga za ovakvo pozitivno stanje i generalno povećanje izvoznih rezultata industrije tekstila, odjeće, kože i obuće je svakako snažan rast inostrane potražnje za proizvodima iz Bosne i Hercegovine i regiona uzrokovan činjenicom da mnoge kompanije iz Evropske unije, koja je i dalje naš najvažniji trgovinski partner, sele svoju proizvodnju iz Kine, Azije i trećih zemalja bliže matičnim državama (tzv. „nearshoring“) pošto su im troškovi proizvodnje i cijene transporta značajno poskupili.

Tabela 2. TOP 20 DRŽAVA u izvozu industrije tekstila, odjeće, kože i obuće u periodu I - XII 2020/2021

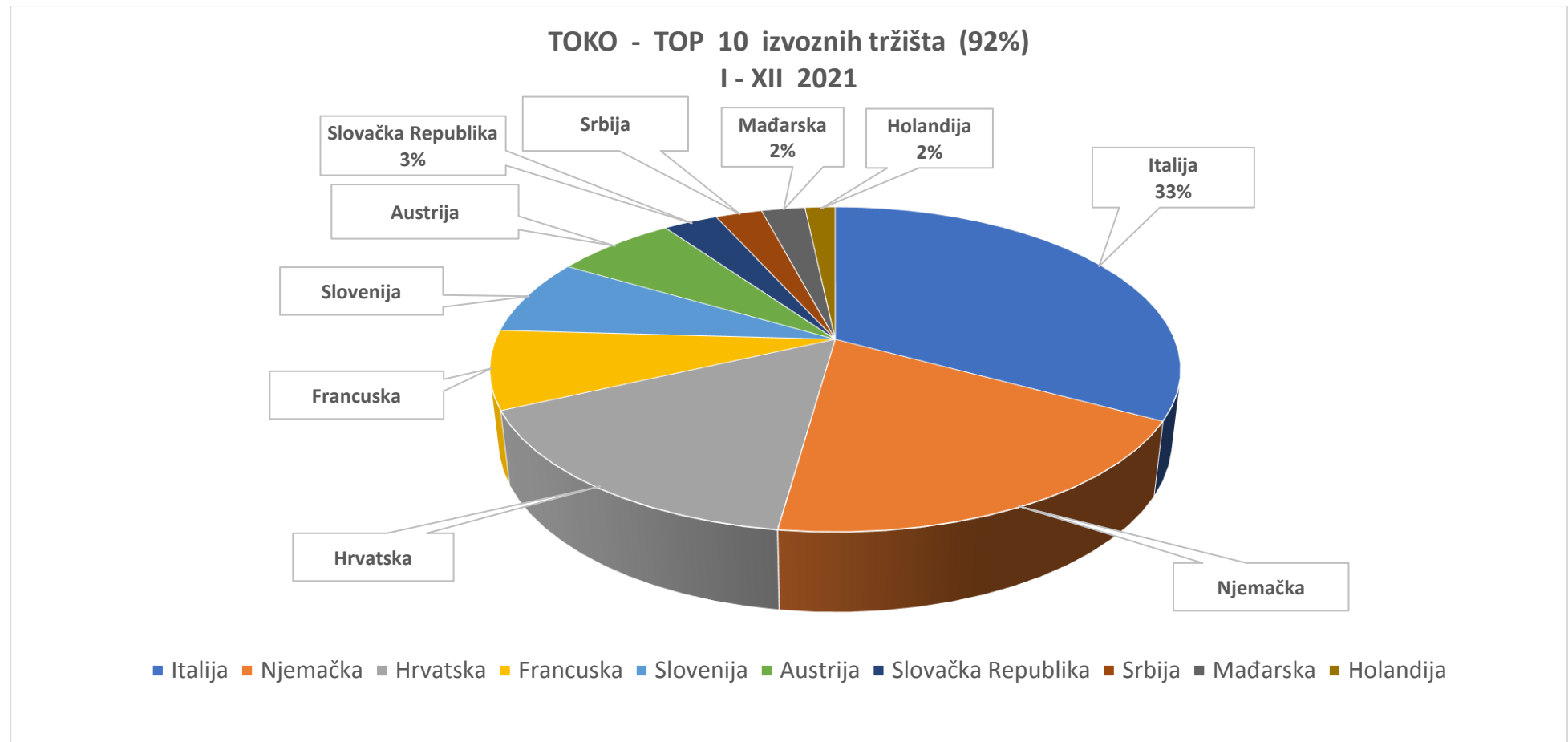
IZVOZ industrije tekstila, odjeće, kože i obuće - TOP 20 DRŽAVA I – XII 2020 / 2021 (u KM)			
RB	Izvozno tržište (Top 20)	I - XII 2021	Učešće u ukupnom izvozu
1	Italija	461.115.007	30%
2	Njemačka	270.541.304	18%
3	Hrvatska	222.801.973	15%
4	Francuska	109.320.949	7%
5	Slovenija	105.735.827	7%
6	Austrija	94.919.550	6%
7	Slovačka Republika	42.798.654	3%
8	Srbija	36.491.580	2%
9	Mađarska	34.138.974	2%
10	Holandija	23.641.938	2%
11	Švicarska	23.226.888	
12	Švedska	15.222.484	
13	Poljska	12.569.698	
14	Crna Gora	11.744.060	
15	Makedonija	9.166.838	
16	Kosovo	8.591.404	
17	Albanija	7.253.059	
18	Rumunija	7.187.149	
19	Češka Republika	6.749.099	
20	Turska	5.018.786	
Top 20 država:		1.508.235.220	98,88 %
Ostale države izvoza:		17.082.761	1,12 %
UKUPNI IZVOZ SEKTORA:		1.525.317.981	100 %

Izvor: Centar za informatiku i statistiku Vanjskotrgovinske komore Bosne i Hercegovine, januar 2022.

U protekloj godini, tekstilni, kožarski i obućarski proizvodi iz Bosne i Hercegovine izveženi su na brojna svjetska tržišta, a od ukupno ostvarenog izvoza ove grane u 2021 godine, samo u top 20 zemalja ostvaren je izvoz od 1.508.235.220 KM, što predstavlja čak 98,88 % cjelokupnog izvoza ove industrije. Na vodećim tržištima u prvom polugodištu ove godine je zabilježen rast u dvocifrenim postocima, a najveća stopa rasta je zabilježena na tržištima Evropske Unije i CEFTA zemalja.

Najveća izvozna tržišta u 2021. god, na kojem su se plasirali proizvodi ove industrije su: Italija (30 %), Njemačka (18 %), Hrvatska (15 %), Francuska (7 %) i Slovenija (7 %).

Grafikon 2. TOP 10 DRŽAVA u izvozu industrije tekstila, odjeće, kože i obuće u periodu I – XII 2020/2021

Izvor: Centar za informatiku i statistiku Vanjskotrgovinske komore Bosne i Hercegovine, januar 2022.

U top 10 zemalja ostvaren je ukupan izvoz od 1.401.505.756 KM, što procentualno iznosi 91,88 %, dok samo top 5 država učestvuje sa čak 1.169.515.060 KM ili oko 76,67 % cjelokupnog izvoza industrije tekstila, odjeće, kože i obuće Bosne i Hercegovine.

Pregled uvoznih rezultata industrije tekstila, odjeće, kože i obuće u Bosni i Hercegovini u periodu I – XII 2021 godine

UVOZ industrije TEKSTILA, ODJEĆE, KOŽE I OBUĆE I – XII 2020 / 2021 (u KM)				
TB	Grupa proizvoda	I - XII 2020	I - XII 2021	Indeks promjene %
41	Sirova krupna i sitna koža sa ili bez dlake	226.138.620	242.460.747	7,22
42	Proizvodi od kože, sedlarski i sarački proizv.	63.305.183	67.606.596	6,79
43	Prirodno i vješt. krzno, proizvodi od krzna	2.561.327	1.918.502	-25,10
50	Svila	2.275.454	286.889	-87,39
51	Vuna, fina ili gruba životinjska dlaka, predivo i tkanine	24.513.092	24.547.033	0,14
52	Pamuk	43.627.623	50.702.822	16,22
53	Ostala biljna tekstilna vlakna	1.177.869	1.399.032	18,78
54	Vještački ili sintetički filamenti	90.744.382	109.556.035	20,73
55	Vještačka ili sintetička vlakna	73.852.077	79.093.696	7,10
56	Vata, filc i netkani mat., spec. prediva	74.703.456	85.681.250	14,70
57	Tepisi i ostali podni pokrivači	34.617.123	39.591.497	14,37
58	Specijalne tkanine, taftovane tkanine, čipke ..	41.677.181	50.672.172	21,58
59	Tekstilne tkanine, impregnirane, premazane	107.889.762	129.912.250	20,41
60	Pleteni ili kukičani materijali	99.167.990	115.778.206	16,75
61	Odjeća i pribor za odjeću, pleteni ili kukičani..	260.185.102	349.259.119	34,23
62	Odjeća i pribor za odjeću, osim pletenih kukičanih,	202.988.577	253.914.709	25,09
63	Ostali gotovi proizvodi od tekstila, setovi, iznošena odjeća	93.674.125	94.810.565	1,21
64	Obuća, kamašne i slični proizvodi, dijelovi tih pr.	299.771.247	326.050.414	8,77
65	Šeširi, kape i ostale pokrivke za glavu	6.337.854	10.292.267	62,39
	UVOZ UKUPNO:	1.749.208.043	2.033.533.800	16,25 %

Izvor: Centar za informatiku i statistiku Vanjskotrgovinske komore Bosne i Hercegovine, januar 2022.

Tabela 4. TOP 20 DRŽAVA u uvozu industrije tekstila, odjeće, kože i obuće u periodu I – XII 2020/2021

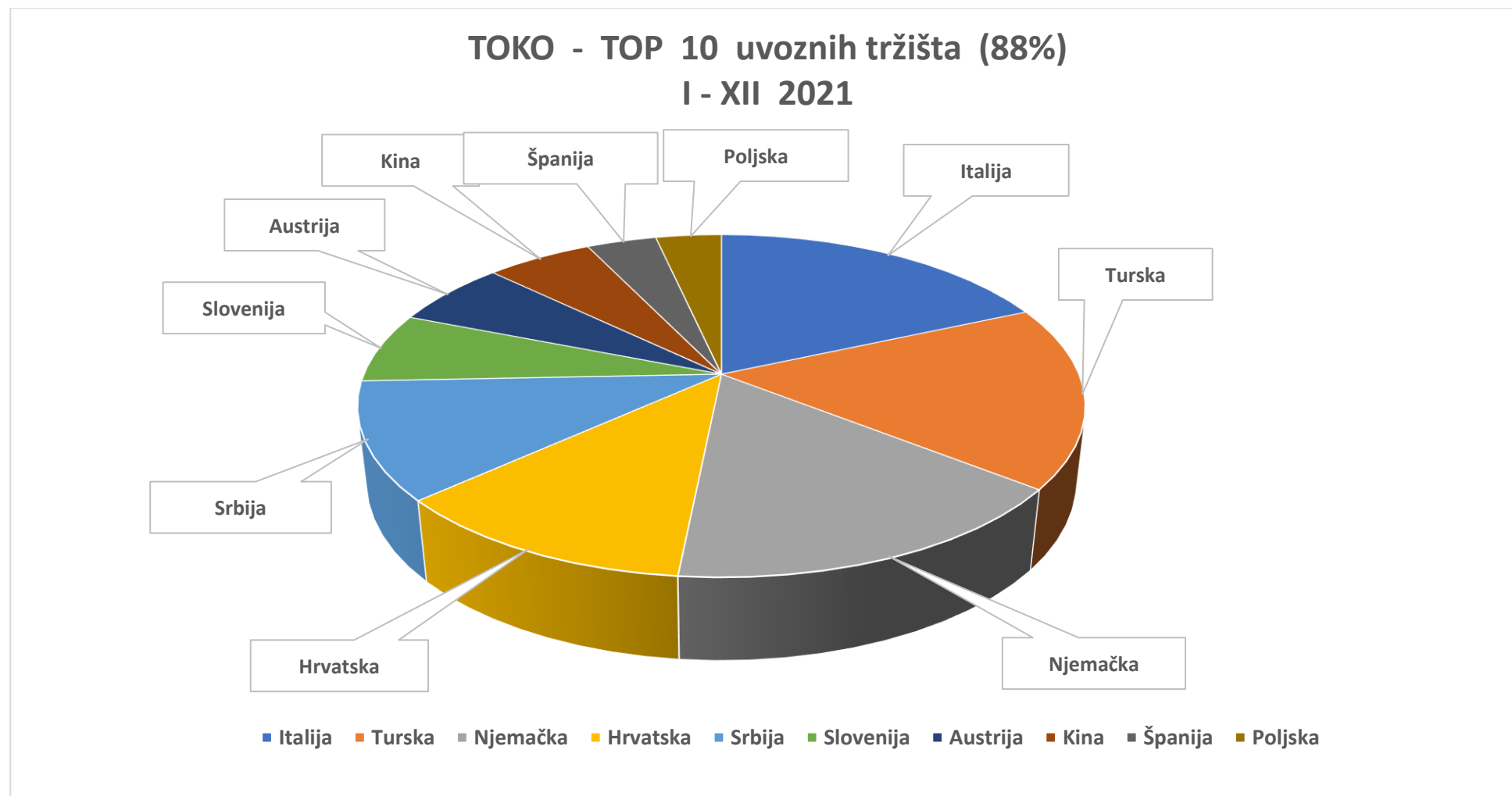
Uvoz industrije TEKSTILA, ODJEĆE, KOŽE I OBUĆE - TOP 20 DRŽAVA I – XII 2020 / 2021 (u KM)			
RB	Uvozno tržište (Top 20)	I – XII 2021	Učešće u ukupnom uvozu
1	Italija	319.728.228	15,72 %
2	Turska	299.460.828	14,72 %
3	Njemačka	277.758.564	13,66 %
4	Hrvatska	203.948.422	10,03 %
5	Srbija	191.965.427	9,44 %
6	Slovenija	115.191.163	5,66 %
7	Austrija	107.973.497	5,29 %
8	Kina	98.281.662	4,83 %
9	Španija	64.318.683	3,16 %
10	Poljska	60.686.239	2,98 %
11	Mađarska	50.011.246	
12	Slovačka Republika	28.990.372	
13	Francuska	28.519.252	
14	Holandija	20.660.800	
15	Belgija	16.179.958	
16	Sjeverna Makedonija	13.205.315	
17	Švedska	12.257.723	
18	Bugarska	11.856.123	
19	Češka Republika	9.925.374	
20	Rumunija	7.340.019	
Top 20 država:		1.938.258.896	95,31 %
Ostale države uvoza:		95.274.904	4,69%
UKUPNI UVOZ SEKTORA:		2.033.533.800	100 %

Izvor: Centar za informatiku i statistiku Vanjskotrgovinske komore Bosne i Hercegovine, januar 2022.

Na kraju 2021 godine ukupni uvoz je iznosio 2.033.533.800 KM (ili 1.039.729.322 EUR) i veći je za 16,25 % u odnosu na isti period 2020 godine.

U protekloj godini, sirovine i repromaterijale proizvođači iz naše zemlje su nabavljali u preko 50 država svijeta, a od ukupno ostvarenog uvoza ove grane u 2021 godine, samo iz top 20 zemalja ostvaren je uvoz od 1.938.258.896 KM, što predstavlja čak 95,31 % cjelokupnog uvoza repromaterijala za proizvodnju, sa povećanjem od 16,25 % u odnosu na isti period 2020 godine. Najznačajniji uvozni trgovinski partneri u oblasti tekstila, kože i obuće su zemlje: **Italija, Turska, Njemačka, Hrvatska, Srbija, Slovenija, Austrija, Kina, Španija i Poljska.**

Grafikon 4. TOP 10 DRŽAVA u uvozu industrije tekstila, odjeće, kože i obuće u periodu I – XII 2020/2021

Izvor: Centar za informatiku i statistiku Vanjskotrgovinske komore Bosne i Hercegovine, januar 2022.